Antwoord stuurgroep toegangstesten op vragen van RIVM/CIb

In de LCT heeft het RIVM/CIb in overleg met de GGD GHOR een notitie ingebracht, met vragen over het toegangstesten. De vragen van het RIVM/CIb richten zich op enkele thema's, die in deze notitie per thema beantwoord zullen worden. Als er op basis van deze notitie nog aanvullende vragen zijn, dan kunnen die via de Stuurgroep toegangstesten worden ingebracht.

Evaluatie toegangstesten.
Met de inwerkingtreding van de Wet coronatoegangsbewijzen kan er op grote schaal gebruikt gemaakt worden van toegangsbewijzen, voor bijvoorbeeld evenementen, horeca, culturele instellingen en sportwedstrijden. Sinds afgelopen weekend kan het coronatoegangsbewijs worden ingezet om de 1,5 meter maatregel los te laten. Het kabinet baseert zich bij de inzet van de toegangsbewijzen op eerdere onderzoeken, die zich richten op de besmettingsrisico's in de praktijk (Fieldlabs) en de uitvoering (rapport KPMG). KPMG levert binnenkort een tweede rapport op dat zich richt op de pilots in mei.

Op basis van onder meer deze onderzoeken is het kabinet van mening dat coronatoegangsbewijzen op een verantwoorde manier kunnen worden ingezet, rekening houdend met de geldende maatregelen per risiconiveau. Daarbij worden de belangen op het gebied van infectieziektebestrijding en maatschappelijk welbevinden zorgvuldig tegenover elkaar afgewogen. Er zal geen aparte evaluatie plaatsvinden met betrekking tot het effect van coronatoegangsbewijzen op de virusverspreiding. Net als bij eerdere maatregelen – zoals bijvoorbeeld de avondklok en het openen van de scholen – kan alleen het effect van het gehele pakket aan maatregelen op de virusverspreiding worden bepaald, en niet het effect van individuele maatregelen.

Stichting Open Nederland houdt bij hoeveel testen er in totaal uitgevoerd worden op de aangesloten testlocaties, en hoeveel mensen in totaal positief testen. De testaanbieders zijn verplicht om de positieve resultaten door te geven aan de GGD. Via SON en de CoronaCheck-apps is niet te achterhalen wie naar welk evenement gaat. Zonder alle mensen achteraf te testen, is het niet te achterhalen hoe groot de groep is die bij activiteiten met coronatoegangsbewijzen besmet wordt. Hoe groot deze groep is ten opzichte van de groep die vooraf positief getest wordt, kan alleen op theoretische gronden worden geschat.

Verschil Fieldlabs vs. testen voor toegang
In de MCC van 8 juni is besloten dat in de routekaart wordt verwerkt dat vanaf stap 4 voor alle evenementen kan worden gewerkt met een maximale bezetting van 100%, mits er wordt gewerkt met coronatoegangsbewijzen. Bij die besluitvorming is ook expliciet benoemd waar er wordt afgeweken met betrekking tot de Fieldlabs, waar het OMT over geadviseerd heeft. De afwijkingen hebben met name te maken met de wettelijke grondslag; daar kan niet van worden afgeweken. Het gaat om de volgende vier voorwaarden (plus de toevoeging van vaccin- en herstelbewijzen ten opzichte van de Fieldlabs):

1) Het afnemen van een sneltest binnen de 24 uur voorafgaand aan een event. Hier wordt een geldigheidsduur van 40 uur vastgehouden. Door vast te houden aan de geldigheidsduur van 40 uur wordt het risico geaccepteerd dat een klein deel van de besmette mensen – die op het moment van testen aan het begin van hun infectie zitten – wordt gemist. Vasthouden aan de 40 uur komt de uitvoerbaarheid van het toegangstesten ten goede. De Kamer is hier in de stand van zaken brief van 24 februari over geïnformeerd.
2) Het verplicht testen van medewerkers kan juridisch niet verplicht worden, en deze aanbeveling wordt dan ook niet overgenomen. Werknemers worden dringend geadviseerd om een zelftest af te nemen, bij voorkeur direct voorafgaand aan de activiteit en in ieder

geval niet langer dan twee dagen van tevoren. Dit is ook naar voren gekomen in de behandeling van de Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen in de Tweede en de Eerste Kamer.

3) Het niet toestaan om in groepsverband mee te laten zingen, wordt niet uitvoerbaar geacht. Deze aanbeveling wordt dan ook niet overgenomen.
4) Bij de Fieldlabs wordt bij kinderen vanaf 6 jaar een toegangstest afgenomen. Daar ontbreekt een wettelijke basis voor, dus er wordt vastgehouden aan coronatoegangsbewijzen vanaf 13 jaar.

Verantwoordelijkheden regionale/lokale bevoegdheden en organisatoren
De rol van lokale, regionale en handhavende partijen is bij de inzet van coronatoegangsbewijzen niet anders dan bij de organisatie van activiteiten waarbij er geen gebruik wordt gemaakt van coronatoegangsbewijzen en andere maatregelen. In eerste instantie wordt een groot beroep gedaan op de burgers, voor de naleving van de maatregelen. Daarbij gaat het niet alleen over de eigen verantwoordelijkheid van burgers, maar ook het doen bevorderen van de naleving van andere burgers. Ondernemers zijn verantwoordelijk om de twm-maatregelen en protocollen zo vorm te geven dat klanten de maatregelen goed kunnen handhaven en zij moeten actief optreden bij het niet naleven van de maatregelen door klanten. De koepels stimuleren de leden uitvoering en naleving van hun leden.

De inspecties zullen bij hun werkzaamheden toezien op naleving van de maatregelen en bij geconstateerde overtredingen maken zij melding bij de burgemeester, die bij ernstige of herhaaldelijke overtreding bestuurlijk optreedt. Burgemeesters zijn benoemd als bestuursorgaan en daarmee bestuurlijk en juridisch verantwoordelijk voor toezicht en de daaruit voortvloeiende maatregelen als dat nodig is. Bij evidente, stelselmatige en/of bewuste overtredingen kan het bestuursorgaan boetes op leggen of locaties sluiten. Hierbij is het van belang dat er een goede informatiepositie ontstaat op basis waarvan onder andere onderscheid kan worden gemaakt tussen patronen en incidentele (onbewuste) overtredingen, waardoor herhaaldelijk overtreden kan worden geconstateerd. Politie (en boa's) zullen primair handhaven op openbare orde problematiek, excessen en tijdige sluitingen. Handhaving in publieke plaatsen zal zich zowel richten op het aanspreken en waarschuwen van de burger, als ook op het verbaliseren.

Organisaties met een doorlopende vergunning hoeven niet bij gemeenten te melden dat ze gebruik maken van coronatoegangsbewijzen, en mogen er zelf voor kiezen om die wel of niet in te zetten.

Bron- en contactonderzoek
Op een locatie waar coronatoegangsbewijzen worden gebruikt, worden mensen geweerd die vooraf positief zijn getest. Indien op de betreffende locatie toch iemand besmet blijkt te zijn geweest, kan op reguliere wijze het bron- en contactonderzoek (BCO) worden uitgevoerd. Daarnaast kan ervoor worden gekozen om contact op te nemen met de organisator van een activiteit, die de besmetting kan melden aan de bezoekers. Daarvoor kan gebruik worden gemaakt van de reguliere communicatiekanalen tussen organisator en bezoeker. Hoe dit uiteindelijk vormgegeven wordt in het BCO, kan per evenement verschillen (mede afhankelijk van de grootte van het evenement). Ten slotte neemt bij de verdere opening van de samenleving de waarde van de CoronaMelder toe in het BCO, en wordt daar door de overheid actief over gecommuniceerd.

Wie besluit over de randvoorwaarden?
Het kabinet besluit over de randvoorwaarden voor het toegangstesten. Per stap in het openingsplan wordt bepaald wat er mogelijk is met toegangstesten, en voor welke sectoren de voorwaarden worden verruimd als er gebruik wordt gemaakt van toegangstesten.

Het OMT wordt gevraagd te adviseren over de voorgenomen randvoorwaarden bij het nemen van de volgende stap in het openingsplan. Het advies van het OMT wordt meegenomen in de uiteindelijke besluitvorming, waarin het kabinet alle belangen zorgvuldig weegt.